

MEMÒRIA HISTÒRICA

Gandesa reivindica les víctimes civils de la Batalla de l'Ebre en les 44es Jornades de Memòria Històrica

Gandesa Redacció

Gandesa va viure, el passat cap de setmana, la 44a edició de les Jornades de Memòria Històrica, que van centrar-se en el record i la reivindicació de les víctimes civils de la Batalla de l'Ebre. Així, durant tot el cap de setmana, la programació de xerrades i ponències va posar el focus en l'afectació dels bombardejos en municipis com Corbera d'Ebre, Tortosa, Gandesa o el Pinell de Brai.

Segons el president de l'Associació d'Aviadors de la República, Anto-

ni Vilella, durant el període de guerra es van superar les 5.000 víctimes mortals civils, a les quals cal sumar altres conseqüències que va patir el conjunt de la ciutadania. **"No es tracta només dels morts, els bombardejos també van comportar invalideses, seqüeles, pèrdua d'identitat, el temor a represàlies o l'exili. Si parlem de víctimes, hem de tenir en compte estos efectes"**.

D'altra banda, els danys materials també van tindre una gran presència en estos combats aeris, com són la destrucció del poble vell de Corbe-

ra d'Ebre, però també altres atacs que van viure la ciutat de Tortosa i els pobles de Gandesa o el Pinell de Brai. Este últim poble ha centrat la recerca d'Antònia Serres, veïna del municipi i autora de diversos llibres sobre les conseqüències de la guerra i la postguerra, que va manifestar que al llarg dels anys s'ha tendit a recordar només una part de la història, per la qual cosa és important la memòria col·lectiva: **"Les ferides estan tancades, però durant molts anys no se'n va parlar. Ara, hi ha gent que ha acceptat que es publi-**

Dissabte passat, Antònia Serres va parlar dels efectes de la guerra al Pinell de Brai, en el marc de les 44es Jornades de Memòria Històrica de Gandesa. / ACN

que esta informació, mentre que d'altres encara preferirien que no es fes". Al llarg del cap de setmana també va presentar-se la *Guia didàctica de la batalla de l'Ebre*, obra del llicenciat en arqueologia Rafael Sospedra i el catedràtic Xavier Hernández

Cardona; també, dels llibres relacionats amb l'ADAR. A més, es va fer un homenatge i una ofrena floral al monument per la concòrdia i reconciliació de Gandesa, dedicat a totes les víctimes de la Batalla de l'Ebre i la Guerra Civil espanyola. ■